

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 29.11.1990 Sayı : 20710)

Kanun No.
3683

Kabul Tarihi
22.11.1990

MADDE 1. — 4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 66 ncı maddesinin (a) fıkrasının 2771 sayılı Kanunla değişik ikinci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hastanelere yatırılmayıp ayakta veya meskende muayene ve tedavi edilenlerin, sağlık karnesine sahip aile fertleri dahil, tedavi için gerekli malzeme ve reçete muhteviyatı kıt'a, askeri kurum veya hastaneye aynen verilir. Malzeme ve reçete muhteviyatının mevcut olmaması halinde bedeli, Milli Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı veyahut da Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesinden nakden ödenir. Her iki halde de kullanılacak ilaç bedelinin %20'si sağlık karnesi sahibi tarafından karşılanır. Ancak, 70 inci madde kapsamında kalan hak sahipleri bakımından bu oran % 10 olarak uygulanır. Bu hüküm tatbikat ve manevralarda askeri personele, savaş halinde ise tüm askeri personele ve sağlık karnesi hakkına sahip olan aile mensuplarına uygulanmaz. Ayrıca, resmî sağlık kurulu raporu ile belirlenen; tüberküloz, kanser, kronik böbrek, akıl hastalıkları, organ nakli ve benzeri uzun süreli tedaviye ihtiyaç gösteren hastalıkların ayakta veya meskende tedavileri sırasında kullanılmasına lüzum gösteren ilaçlardan, hayatî önemi haiz oldukları Milli Savunma Bakanlığınca tespit edilecek olanların bedellerinin tamamı kurumlarınca karşılanır.

MADDE 2. — 211 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Sürekli veya geçici görev, tahsil, kurs, staj, dil öğrenimi veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını artırmak maksadıyla yurt dışına gönderilen subay, askeri memur ve astsubaylar, hastalanmaları halinde buldukları mahallerdeki sağlık kurum ve kuruluşlarında muayene ve tedavi olabirler. Bunların muayene ve tedavi masrafları sağlık kurum veya kuruluşlarından alacakları ve askeri ataşelikler veya konsolosluklarca tasdik edilen faturalara istinaden Milli Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı veyahut da Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden ödenir. Bunlardan; tüberküloz, kanser, kronik böbrek, akıl hastalıkları, organ nakli ve benzeri uzun süreli tedaviye ihtiyaç gösteren hastalıklara yakalandıkları resmî sağlık kurulu raporu ile belirlenenler hariç olmak üzere, tedavileri ayakta veya meskende yapılanlar için kullanılacak ilaç bedellerinin % 20'si hasta tarafından ödenir. İlaç bedellerine katılma yükümlülüğü, tatbikat ve manevralarda askeri personele, savaş halinde ise askeri personele ve bunların sağlık karnesi alma hakkına sahip olan aile fertlerine uygulanmaz.

MADDE 3. — 211 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinin 172 sayılı Kanunla değişik (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Bu Kanunun tatbikatında aile tabiri içine giren eş, usul, fûru, erkek ve kızkardeşler, evlat edinen ve evlatlık ile üvey çocuklar aşağıda gösterilmiştir.

3683

22.11.1990

1. Eş: Subay, askeri memur ve astsubayların karıları (kadın subaylar için kocalar) ile ölümleri halinde dul maaşı alabilen karıları (kadın subaylar için kocalar).

2. Usul: Subay, askeri memur ve astsubayların hayatta buldukları müddetle mukayyet olmak üzere; yardım etmediği takdirde zarurete düşecek ve bu sebeple infak ve iaşesinin kendisine ait olduğu şekli ve esasları yönetmelikte belirtilecek bir beyan ile tespit edilen ana, baba ve büyük ebeveynler ile, subay, askeri memur ve astsubayların ölümleri halinde bu kişilerden kendilerine dul ve yetim maaşı bağlanabilecek ana ve babaları.

3. Füru: Subay, askeri memur ve astsubayların ortaöğrenim yapmakta olan 20, yükseköğrenim yapmakta olan 25 ve bunların dışında 18 yaşını doldurmamış ve evli olmayan erkek ve kız çocukları ile evli olmayan ve yardım edilmediği takdirde muhtaç duruma düşecek olan kız çocukları ile yaşları ne olursa olsun malul ve muhtaç erkek çocukları ve subay, askeri memur ve astsubayların ölümleri halinde bu kişilerden kendilerine yetim aylığı bağlanabilen erkek ve kız çocukları.

4. Erkek ve kız kardeşler: Subay, askeri memur ve astsubayların hayatta buldukları müddetçe yardım etmedikleri takdirde zarurete düşecek çalışamaz durumda bulunan, infak ve iaşesinin üzerine vacip olduğu şekli ve esasları yönetmelikte belirtilecek bir beyanla tespit edilen erkek ve kız kardeşleri.

5. Evlat edinen ve evlatlık: Subay, askeri memur ve astsubayların evlatlık rabitasının devam etmesi şartıyla; usul ile ilgili 2 numaralı alt bentteki esaslara tabi evlat edinenleri ve füru ile ilgili 3 numaralı alt bentteki esaslara tabi bulunan evlatlıkları.

6. Üvey çocuklar: Subay, askeri memur ve astsubayların bakmakla yükümlü oldukları ve füru ile ilgili 3 numaralı alt bentteki esaslara tabi bulunan üvey erkek ve kız çocukları.

MADDE 4. — 211 sayılı Kanunun 3084 sayılı Kanunla değişik 70 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 70. — Subay, askeri memur ve astsubay emeklileri ile bunların 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre sağlık hizmetlerinden yararlanabilecek aile fertleri ve dul ve yetimleri, harp ve vazife malullüğünü gerektiren sebeplerden dolayı ölen erbaş ve erlerin aylık almaya müstehak dul ve yetimleri ve askeri hemşire emeklileri; diğer resmi sağlık kurum ve kuruluşları yanında, askeri sağlık kurum ve kuruluşlarından da yararlanabilirler. Bunların tedavi giderleri Emekli Sandığına ilgili mevzuat hükümlerine göre karşılanır ve sağlık karneleri Emekli Sandığı tarafından verilir.

Birinci fıkrada sayılan hak sahipleri ayrıca, 211 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin (b) fıkrası hükmünden de yararlanırlar.

Subay, askeri memur ve astsubayların, 69 uncu madde kapsamındaki büyük ebeveynleri ile erkek ve kız kardeşleri ve evlat edinenlerin, muayene ve tedavileri ise sadece askeri sağlık kuruluşlarında ve İç Hizmet Kanunu hükümlerine göre yapılır. Bunlara ait tedavi giderleri Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden ödenir.

MADDE 5. — 211 sayılı Kanunun 1582 sayılı Kanunla değişik 87 nci maddesine aşağıdaki (VII) numaralı bent eklenmiştir.

3683

22.11.1990

VII. — Soruşturma usulü ve adli yardım

Silah kullanmak zorunda kalan asker kişiler hakkında, hazırlık soğruturması Askeri Savcı, Cumhuriyet Savcısı veya yardımcuları tarafından yapılır. Haklarında dava açılan sanık asker kişiler duruşmadan varestede tutulabilir. Olayın mahiyetine ve kusurun derecesine göre sanığın mensup olduğu Bakanlıkça durumu uygun görülenlerin vekalet verdiği avukatın ücreti, bu bakanlıkların bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Avukat tutma ve avukatlık ücretinin ödeme usul ve esasları, Milli Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 6. — 211 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Orduvevleri, askeri gazino, kışla gazinoları ve askeri müzelerden elde edilen gelirler, bu yerlerin yenilenmesine ve yeniden inşasına veya idamesi ile modern hale getirilmesine ve kitaplıkların tesis ve zenginleştirilmesine sarf olunur.

MADDE 7. — 211 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 104. — Orduvevleri, askeri gazino, kışla gazinoları, askeri müzeler ve bunların yönetmelikte gösterilecek her türlü müstemilatı, sarfiyat ve muameleleri bakımından 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine ve Sayıştayın vize ve denetimine tabi değildir.

MADDE 8. — 211 sayılı Kanunun 113 üncü maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Bütün askeri öğrenciler; subaylara, astsubay hazırlama ve astsubay sınıf okulu öğrencileri ayrı zamanda astsubaylara karşı ast durumunda olup, askeri öğrencilerin belirtilen hallerin dışında gerek kendi aralarında gerekse erbaş ve erlere karşı astlık ve üstlük münasebetleri yoktur.

MADDE 9. — 211 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin (c) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki (g) bendi eklenmiştir.

c) Hastalık ve ölüm hallerinde bütün sivil personel hakkında tabi oldukları özel kanunlar hükümleri tatbik olunur. Ancak sivil personel ve bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri, bunlardan harp ve vazife malulü olanlar ile bakmakla yükümlü buldukları aile fertleri ve harp ve vazife malullüğünü gerektiren nedenlerden dolayı ölenlerin aylığa müstehak dul ve yetimler, 66 ncı maddenin (a) ve (b) fıkraları ile 67 nci madde hükümlerinden aynen istifade ederler. Aile fertleri; eş, çocuklar (üvey ve evlatlıklar dahil) ile ana ve babadır.

f) Sivil personelin görevdeki kıyafetleri, kıyafet yönetmeliğinde gösterilir.

g) Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine atanan sivil memurlar Türk Silahlı Kuvvetleri sosyal tesislerinden görevlendirildikleri kadro derecesindeki subaylar gibi istifade ederler. Bu statüdeki sivil memurlar ile askeri personel arasındaki protokol münasebetlerinin düzenlenmesinde de aynı esas uygulanır.

3683

22.11.1990

MADDE 10. — Asker kişilerle ilgili olup diğer kanunlarda geçen “kıyafet kararnameesi” ibaresi, “kıyafet yönetmeliği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11. — Bu Kanunun 4 üncü maddesi Kanunun yayımı tarihinden altı ay sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
40	73	244
44	104	5
51	37	271:275

I - Gerekçeli 408 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Milli Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/676